

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

เรื่อง “การเขียนย่อความ (๒)”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์

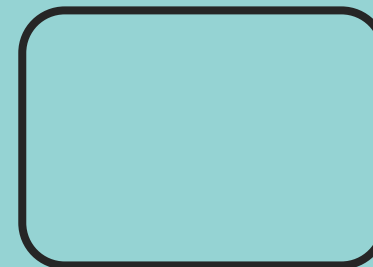

คำไทยใช้ให้ถูก

๑.

รสชาติ

๒.

รสชาติ

คำไทยใช้ให้ถูก

รสชาติ

[รด-ชาด] หมายถึง

สิ่งที่รู้ด้วยลิ้น เปี้ยว หวาน เค็ม

ฝาด เช่น แกงนี้ไม่มีรสชาติเลย

ทบทวน

ความรู้เดิม

ทบทวนรูปแบบ
การเขียนย่อความ

ย่อ _____ เรื่อง _____

ผู้แต่ง _____ จากหนังสือ _____

หน้า _____ ความว่า

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑. บอกหลักการเขียนย่อความได้
- ๒. อธิบายรูปแบบการเขียนย่อความได้
- ๓. เขียนย่อความจากนิทานที่สนใจได้
- ๔. มีมารยาทในการเขียน

เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่

หลักการเขียนย่อความ

มีอะไรบ้าง

๑. อ่านหรือฟังเรื่องที่จะย่อตั้งแต่ต้นจนจบอย่างน้อย ๒ ครั้ง
๒. เปลี่ยนการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ ๑ หรือบุรุษที่ ๒ เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๓

๓. การย่อคำพูดหรือคำสนทนาของบุคคล ให้ย่อสรุปโดยไม่ต้องใส่เครื่องหมายอัญประกาศ (“.....”)
๔. ใช้สำนวนภาษาของผู้ย่อเองในการเขียนเรียบเรียงโดยไม่ให้ใจความสำคัญเปลี่ยนไป

๕. การย่อเรื่องที่มีการใช้คำราชาศัพท์ ต้องคงคำราชาศัพท์ไว้เหมือนเดิม
๖. การย่อเรื่องที่มีหลายย่อหน้า ใจความที่ย่อให้เขียนสรุปเป็นย่อหน้าเดียว

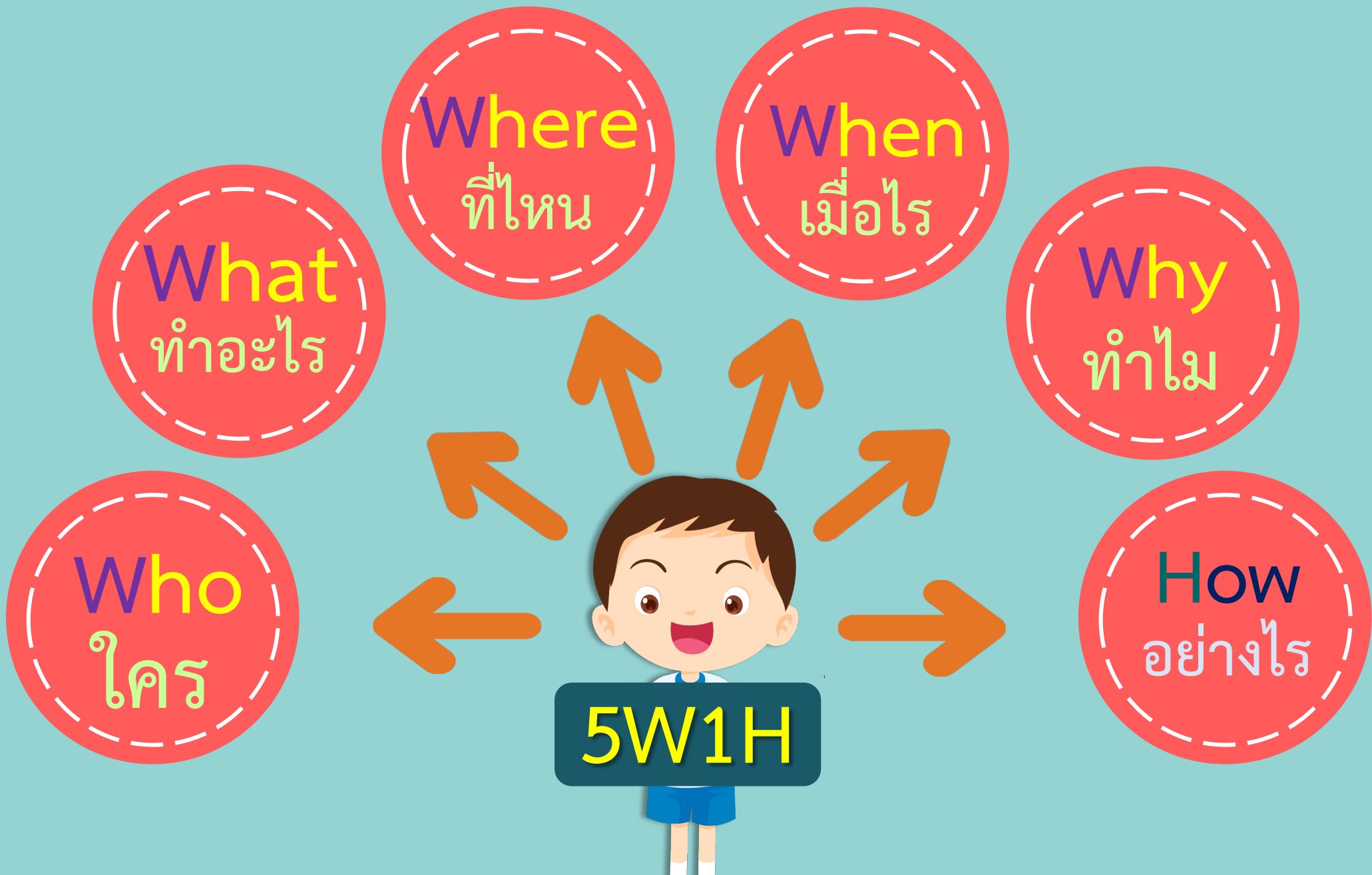

๗. การย่อบทร้อยกรองให้ถอดความหรือแปลความเป็นร้อยแก้วก่อน จึงสรุปใจความสำคัญต่อไป
๘. การย่อความไม่ควรมีความยาวเกินครึ่งหนึ่งของเรื่องที่ย่อ

เทคนิค

การเขียนย่อความ

ของฝากจากครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๑๑
เรื่อง การเขียนย่อความจากนิทาน
๒. ครูอธิบายขั้นตอนการทำใบงานเพิ่มเติม
๓. ครูสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรม
และบันทึกผล

บทบาทนักเรียน

๑. นักเรียนฟังคำชี้แจงการทำใบงานที่ ๑๑
เรื่อง การเขียนย่อความจากนิทาน
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๑๑
เรื่อง การเขียนย่อความจากนิทาน

๑) ใคร

๒) ทำอะไร

๓) ที่ไหน

๔) เมื่อไร

๕) ทำไม

๖) (ผล)อย่างไร

เมื่อได้คำตอบครบทุกข้อให้นำคำตอบมาเขียนเรียงใหม่
ด้วยภาษาของตนเอง ตามรูปแบบการเขียนย่อความ

ย่อ _____ เรื่อง _____

ผู้แต่ง _____ จากหนังสือ _____

หน้า _____ ความว่า

_____

_____

_____

_____

นิทาน เรื่อง ตลกเอาตัวรอด

พระราชทานแห่งแคว้นกาสิ ทรงมีตลกหลวงประจำราชสำนักที่โปรดปรานมากคนหนึ่ง พระองค์ประทานอนุญาตให้ตัวตลกมีเสรีในการพูดจาได้อย่างกว้างขวางโดยไม่ทรงถือโทษ ตลกหลวงเป็นคนที่เฉลียวฉลาดมีคารมคมคายและกล้าพูดกล้าทำ โดยทำให้พระราชทานทรงพระสรวลเสีียดัง และทำให้ข้าราชการสำนักกลายเป็นตัวตลกไปตาม ๆ กัน พวกเขาข้าราชการจึงเกลียดชังและหาทางแก้แค้นอยู่ตลอดเวลา

นิทาน เรื่อง ตลกเอาตัวรอด

วันหนึ่งตลกหลวงพูดจาตลกเกินเรื่อง จนทำให้พระราชินีไม่พอพระราชหฤทัย จึงทรงมีพระราชโองการว่า “เจ้าต้องตาย” ตลกหลวงสำนึกผิดก็มลงกราบขอพระราชทาน อภัยโทษ แต่บรรดาข้าราชการสำนักต่างช่วยกันเพ็ดทูลให้พระราชินีทรงทำตามพระราชโองการ ทุกประการ ในที่สุดพระราชินีทรงหันมาตรัสกับตลกหลวงซึ่งกำลังตัวสั่นงันงกว่า “ตายนะเจ้าต้องตายแน่ แต่ข้าจะให้เจ้าเลือกตายแบบต่าง ๆ ตามที่เจ้าพอใจจะตายมากที่สุด” ตลกหลวงผู้เฉียบแหลมรู้สึกแฉะมึนไส้ขึ้นก็กราบทูลว่า “ถ้าทรงมีพระราชประสงค์เช่นนั้น ข้าพระพุทธเจ้าขอแก่ชราตายเถิดพระเจ้าค่ะ” พระราชินีทรงพอพระราชหฤทัย ในความเฉียบแหลมของตลกหลวงอย่างยิ่ง จึงพระราชทานอภัยโทษให้

ผู้แต่ง : ชายนิรนาม จากหนังสือ รวมนิทาน

นิทาน เรื่อง เก้าหรือสิบ

กาลครั้งหนึ่งในทะเลทรายอันแห้งแล้ง ชายผู้หนึ่งกำลังต้อนฝูงอูฐสิบตัว เดินทางไปยังบ่อน้ำข้างหน้า เดินไปได้สักสองสามไมล์ เขาก็ขึ้นขี่หลังอูฐตัวหนึ่ง แล้วก็นับอูฐที่เหลือนับได้เก้าตัว เขาก็ตะลิตะลานลงจากหลังอูฐ เดินกลับหลังไปหาเจ้าตัวที่หายไป หาเท่าใดไม่เห็นร่องรอยของมันเลย ใจคิดว่า อูฐหายไปตัวหนึ่งเสียแล้วแน่ ๆ จึงเลิกหา หันหน้าเดินไปยังฝูงอูฐข้างหน้าอย่างรีบเร่งด้วยความเสียดายและกั๊กกลุ่ม แต่แล้วกลับดีใจถึงโลด “โน่นไง... อูฐทั้งสิบตัวเดินอยู่ข้างหน้าโน่นเอง”

นิทาน เรื่อง เก้าหรือสิบ

เขาขึ้นขี่หลังอูฐตัวหนึ่ง เดินไปได้สักพัก ก็ลองนับจำนวนอูฐดูใหม่อีกครั้งหนึ่ง เหลือเก้าตัวอีกแล้ว เขารีบตะกายลงจากหลังอูฐ พิศวงงงงวยเต็มที หันหลังกลับไปเดินหาตัวที่หายอย่างอดทนระอาใจ หาเท่าใดก็ไม่พบ ก็รีบวิ่งทะเล่กทะเล่กลับไปยังฝูงอูฐข้างหน้าแล้วก็นับดู แส่นประหลาดใจนักที่เห็นอูฐสิบตัว เดินเอื่อยเฉื่อยอย่างเกียจคร้านอยู่ทั้งฝูง เขาเลยโทษความร้อนแรงของทะเลทรายแล้วก็ขึ้นขี่อูฐตัวที่เดินรั้งท้ายอยู่ ลงมีอนับจำนวนอูฐดูอีกเป็นครั้งที่สาม ไม่เข้าใจเอาเลยจริง ๆ ว่า ทำไมมันถึงหายไปตัวหนึ่งอีกแล้ว เขาโดดลงจากหลังอูฐ แข่งด่าซาตานไปพลาถนับจำนวนอูฐไปพลาถอย่างเหนื่อยเต็มทน อ้าว !... นับได้สิบตัวอีกแล้ว

“ดีละ...ไอ้ผีร้ายเจ้าเล่ห์” เขาบ่นอุบอิบ “ข้าเดินไปเอง แล้วมีอูฐอยู่ครบฝูง ดีกว่าจะขี่มันไปแล้วก็ต้องหายไปอีกตัวหนึ่ง”

ที่มา : (สมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา. ท่านผู้หญิง. หนังสือส่งเสริมการอ่านระดับประถมศึกษา เรื่อง มาหัวเราะกันเถิด. กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๓๑ หน้า ๑๕-๑๖)

สรุป

บทเรียน

เฉลยใบงานที่ ๑๑

ย่อ นิทาน เรื่อง ตลกเอาตัวรอด

ผู้แต่ง ชายนิรนาม จากหนังสือ รวมนิทาน

หน้า - ความว่า

พระราชแห่งแคว้นกาลสีทรงโปรดปรานตลกคนหนึ่งที่มีความฉลาด พุดจาคมคายและกล้าพูดกล้าทำ และได้ประทาน

อนุญาตให้พุดจาได้อย่างอิสระ ตลกผู้นั้นจึงปฏิบัติตนได้อย่างเกินงาม ทำให้พระราชแห่งแคว้นกาลสีไม่พอพระราชหฤทัย

จึงตรัสสั่งให้ประหารชีวิต และทรงมีพระราชโองการให้เลือกวิธีการตาย ตลกผู้นั้นได้โอกาสจึงขอเลือกวิธีแก่ชราตาย

พระราชได้ยินเช่นนั้นเกิดความพอพระราชหฤทัยในความฉลาดของเขาเป็นอย่างมาก จึงโปรดเกล้าฯ พระราชทานอภัยโทษ

ให้ตลกผู้นั้นจึงรอดชีวิตนับตั้งแต่นั้นมา

เฉลยใบงานที่ ๑๑

ย่อ นิทาน เรื่อง เก้าหรือสิบ

ผู้แต่ง สมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อรุณยา. ท่านผู้หญิง จากหนังสือ ส่งเสริมการอ่านระดับประถมศึกษา

เรื่อง มาหัวเราะกันเถิด. กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๓๑

หน้า ๑๕ - ๑๖ ความว่า

เฉลยใบงานที่ ๑๑

ณ ทะเลทรายมีชายผู้หนึ่งกำลังต้อนฝูงอูฐสิบตัวเดินทางไปยังบ่อน้ำ เขาเดินไปเรื่อย ๆ เกิดความรู้สึก
เหนื่อยจึงกระโดดขึ้นขี่บนหลังอูฐ แล้วนับจำนวนอูฐของตนว่ายังอยู่ครบหรือไม่ รอบแรกเขานับอูฐได้เก้าตัว
จึงตกใจมาก รีบวิ่งลงมาแล้วนับใหม่ ปรากฏว่าอูฐยังอยู่ครบทั้งสิบตัว เขาขึ้นขี่หลังอูฐตัวหนึ่ง เดินไปได้สักพัก
ก็ลองนับจำนวนอูฐดูใหม่อีกครั้งหนึ่งพบว่าเหลือเก้าตัวอีกแล้ว เขารีบลงจากหลังอูฐด้วยความงงงวย
รีบวิ่งไปด้านหน้าฝูงอูฐแล้วนับดูใหม่อีกครั้ง ก็พบว่าอูฐยังอยู่ครบทั้งสิบตัว เขาเลยโทษความร้อนแรงของ
ทะเลทรายและกระโดดขึ้นขี่หลังอูฐนับอีกรอบได้เก้าตัวอีกแล้ว เขาโมโหเลยโทษผีซาตานที่ทำให้อูฐหาย
จากนั้นจึงบ่นอุบอิบและยอมเดินไปเอง เพื่อที่อูฐจะได้ไม่หาย

คำถามสรุปบทเรียน

- ๑) นักเรียนคิดว่าการเขียนย่อความมีประโยชน์อย่างไร
- ๒) นักเรียนจะนำความรู้เรื่องการเขียนย่อความไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไรบ้าง

คำชี้แจง

ฝากให้ครูปลายทาง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง   ☆☆ พอใช้   ☆☆☆ ค่อนข้างดี   ☆☆☆☆ ดี   ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
๑. การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ	☆☆☆☆☆
๒. การใช้พจนานุกรม	☆☆☆☆☆
๓. การอ่านและใช้อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน	☆☆☆☆☆
๔. การเขียนย่อความจากนิทานและบทอ่านเสริม	☆☆☆☆☆
๕. การสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่านและอธิบายการนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริง	☆☆☆☆☆

ฝากให้ครูปลายทาง

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆	จำนวน.....	☆☆☆☆	จำนวน.....
☆☆	จำนวน.....	☆☆☆☆☆	จำนวน.....
☆☆☆	จำนวน.....		

สรุป : วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง

พอใช้

ค่อนข้างดี

ดี

ดีมาก

ฝากให้ครูปลายทาง

๓. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่นักเรียนวางแผนจะทำเพื่อพัฒนาการเรียน
ในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

ตั้งใจเรียนหนังสือ

มีสมาธิในการเรียน

มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

ฝึกอ่าน เขียน และค้นคว้าความหมายของคำ

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

๑. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง อักษรนำ
๒. นิทาน เรื่อง น้ำใจกระรอก
๓. ใบงานที่ ๑ เรื่อง ค้นหาอักษรนำ

บทเรียนครั้งต่อไป

“อักษรนำจำให้ดี (๑)”

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

